

TORRE DEL BARÓ. Viladecans. Planta de l'edifici actual on s'ha assenyalat en negre els vestigis de l'edifici altmedieval. Dibuix de V. Niño. Catalunya romànica.

En les excavacions efectuades es varen trobar els fonaments del primitiu edifici de finals del segle X o inicis del XI. Els seus habitatges foren ampliat a finals del XIII. A l'inici del segle XIV es construí un edifici gairebé tot nou. S'aprofità molt poc de l'anterior, de caràcter defensiu del qual es conserven nombroses espitlleres. Al segle XVI, s'efectuaren reformes per convertir-lo en un castell-palau. Va adquirir aproximadament l'aspecte actual. Té planta trapezial amb una porta a migdia flanquejada per dues torres quadrades. Al centre, un pati rectangular envoltat per quatre ales. La planta baixa era la part dels serveis i els pisos la residencial. Encara, al segle XVIII, es produí una important reforma: es modificà tota la façana sud i s'elevà el nivell del paviment.

Text : Joan Codina i Bernaus

Fotos : Viquipèdia

Bibliografia

Catalunya romànica, vol. XX, el Barcelonès, el Baix Llobregat, el Maresme
Web Fundació SIGEA, patrimoni.

Núm. 168

18 de desembre de 2016

EL BAIX LLOBREGAT

VILADECANS

El terme de Viladecans és a la dreta del riu Llobregat. Està envoltat pels municipis veïns de Gavà, el Prat, Sant Climent i Sant Boi de Llobregat. Al nord, el terme és accidentat a causa dels darrers contraforts del massís del Garraf. La serra de Miramar i el puig de Montbaig el separen de Sant

SANTA MARIA DE SALES. Viladecans.

Climent i de Sant Boi. L'origen del topònim és incert. Cap a l'any 1000 es documenta un lloc anomenat *cannis vallis*, més tard surt el de *Vila de Canibus* i finalment, en un document de l'any 1011, el de Vila de Cans. Depenia eclesiàsticament de Sant Climent de Llobregat i era propietat del comte de Barcelona.

La vila fou venuda i passà a mans de diversos senyors, fins que l'any 1265 la rebé la família Burguès-Santcliment, que la va posseir durant tres segles. A la mort del primer Burguès, el territori va ser dividit entre els seus tres fills. El primer fill heretà la Quadra de Viladecans, el segon la Quadra Burguesa i el tercer el terme actual de Gavà. Després dels ja esmentats tres segles fou venuda al baró d'Eramprunyà i posteriorment a altres senyors. El terme continuà dividit amb les dues quadres fins l'any 1848.

El 1746, es separà eclesiàsticament de Sant Climent i passà a ser la parròquia del Lloc de Sant Joan de Vila de Cans. Durant el segle XIX, es dessecaren terres del delta del Llobregat i es convertiren en conreus. El poble era bàsicament agrícola. A inicis del segle XX, l'establiment d'importants fàbriques provocà un fort creixement de la vila i passà a ser fonamentalment industrial.

SANTA MARIA DE SALES (VILADECANS)

L'ermita està situada al cementiri municipal. El lloc està documentat l'any 986, però l'església no surt fins un testament del 1143. Poc després passà a mans de la canònica de la catedral de Barcelona. Al segle XIX, s'hi va construir el cementiri municipal i passà a ser-ne la capella.

L'edifici consta d'una sola nau, romànica, coberta amb volta de canó. Està capçada per un absis, reconstruït segurament l'any 1586, amb volta de creueria. A la façana de ponent, el 1694, es construí la nova porta d'accés i un porxo que l'aixopluga. La porta antiga s'obria al mur sud i s'aprofità per fer-hi un altaret. A l'interior de la nau es conserven restes molt petites de pintures romàniques, del segle XII-XIII, que consisteixen principalment en una sanefa de greques i altres ornaments. En les excavacions efectuades els anys 80, aparegueren restes d'una vila romana del segle I aC i cinc tombes medievals dels segles IX- X.

TORRE ROJA (VILADECANS)

Bastida al segle XII i XIII, inicialment era només una torre de guaita i de defensa de la Quadra Burguesa, per això, també s'anomenava Torre Burguesa. Deu el seu nom al fet que fou construïda amb carreus vermells

TORRE ROJA. Viladecans.

de la veïna cantera de Brugués (Gavà). Té planta quadrada, quatre pisos amb finestres gòtiques i el portal d'accés. Està coronada per matacans i merlets.

A finals del segle XIX, va ser convertida en un palauet. S'hi varen adossar quatre ales, amb finestres neogòtiques, al voltant d'un pati central porxat amb arcs de mig punt, d'aquí surt l'escala d'accés a la planta noble. Aquestes ales, tenen unes terrasses amb merlets i, exteriorment, estan arrebossades i estucades de vermell. Els anys 80, l'edifici i els jardins annexes foren rehabilitats. Actualment, l'edifici, acull l'Àrea de Planificació Territorial i Promoció de l'Ajuntament de Viladecans.

TORRE DEL BARÓ (VILADECANS)

Es troba dins el nucli antic de la vila. Inicialment era la torre que presidia la Quadra de Viladecans. La seva cronologia i també els successius propietaris són els mateixos, ja descrits, de la vila. Els anys setanta esdevingué propietat municipal. Va estar semiabandonada, fins que entre el 1980 i el 1987 s'efectuaren les obres de consolidació i restauració, que també van incloure excavacions arqueològiques. Actualment acull dependències administratives municipals.

TORRE DEL BARÓ. Viladecans.